

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/128/2022
Identifikačné číslo spisu:	5111213640
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5111213640.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Z. H. Y., narodeného XX. J. XXXX, X. Q. J., O. XXXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., Žilina, Národná 17, IČO: 36 848 654, proti žalovanej U. H., narodenej XX. G.S. XXXX, N. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Dolný Kubín, Aleja Slobody 1890/50, o zaplatenie 48 463,12 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 2C/178/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 01. júla 2021 sp. zn. 5Co/83/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 09. septembra 2019 č. k. 2C/178/2011-648 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 48 463,12 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 2,5 % od 01. januára 2005 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zároveň žalovanej uložil povinnosť uhradiť slovenskému štátu na účet vedený v Štátnej pokladnici trovy vo výške 2 519,60 eura v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

1.1. Svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ustanovenia § 657 až § 658 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), pričom konštatoval, že žalovaná platne uzatvorila zmluvu o pôžičke a vznikla jej povinnosť zapožičané finančné prostriedky aj s príslušenstvom vrátiť žalobcovi. Súd prvej inštancie uviedol, že spochybnenie uzatvorenia zmluvy o pôžičke vyvrátili jednotlivé znalecké posudky, ako aj skutočnosť, že rodinný dom s bývalým manželom postavili, skolaudovali a keďže sami toľko finančných prostriedkov nemali, je logické, že si finančné prostriedky na výstavbu rodinného domu museli zapožičať. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalovanej už v priebehu výstavby rodinného domu muselo byť zrejmé, že nemajú dostatok finančných prostriedkov, keďže hrubé náklady na výstavbu rodinného domu boli v tom čase vyše 96 000 eur, pričom jej manžel mal v tom čase k dispozícii sumu okolo 26 500 eur. Súd ako nelogické vyhodnotil fingovanie zmluvy o pôžičke len z motívu rozchodu s jej bývalým manželom, ktorý podľa názoru žalovanej z dôvodu, že bol na ňu nahnevaný, vymyslel so svojím bratom

zmluvu o pôžičke. Rovnako považoval za nepreukázané tvrdenia žalovanej, že žalobca v rozhodujúcom čase nemal dostatok finančných prostriedkov.

1.2. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 01. júla 2021 sp. zn. 5Co/83/2020 rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol. Zároveň žalovanej a štátu priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v celom rozsahu. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení. Poukázal na to, že v danom prípade potvrdenie prevzatia finančných prostriedkov titulom pôžičky mala deklarovat' predložená zmluva o pôžičke zo dňa 29. júna 1997, ktorú podľa žalobcu mala podpísať aj žalovaná. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôraznil, že pokiaľ žalobca tvrdil, že podpis na listine predloženej súdu ako dôkaz je pravý (že zmluvu o pôžičke podpísala žalovaná), bolo na ňom, aby jednoznačne tieto tvrdené skutočnosti preukázal. Podľa názoru odvolacieho súdu však ani z jedného znaleckého posudku jednoznačne nevyplynulo, že by podpis na predloženej listine bol podpisom pravým, a teda, že zmluvu o pôžičke podpísala žalovaná. Súd bral do úvahy jednak znalecké posudky znalkyne Q. a Y., ktoré uviedli, že podpis je pravdepodobne pravým, avšak následne tieto závery boli spochybnené odborným stanoviskom znalkyne M., resp. aj samotnými znalkyňami, ktoré uviedli, že skúmaný podpis patrí medzi ťažšie spracovateľné rukopisy, pretože poskytuje menší počet individuálno-identifikovateľných odchýlok od školskej normy. Tieto závery podľa súdu podporil aj posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ktorý nemohol potvrdiť ani vylúčiť žalovanú ako pisateľku sporného podpisu, avšak uviedol aj záver, že pravdepodobne podpis vyhotovila manželka žalobcu J. J. Y. Odvolací súd napokon uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie odvodzoval poskytnutie pôžičky napr. zo skutočností, že žalovaná vtedy so svojím manželom postavili rekreačný dom a hospodársku budovu a že teda museli si za týmto účelom zapožičať finančné prostriedky, sú to len dohady a špekulácie. Naopak skôr v prospech žalovanej svedčala skutočnosť, že v dohode o vyporiadaní BSM, ktorú uzatvárali vtedajší manželia v roku 2003, vyhlásili, že sú vyporiadané všetky práva a povinnosti vyplývajúce z ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov a tiež z pohľadávok a dlhov vzniknutých počas trvania manželstva. Odvolací súd preto uzavrel, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenia, že došlo k fyzickému zapožičaniu finančných prostriedkov, k ich odovzdaniu, čo práve malo potvrdiť podpísanie zmluvy o pôžičke žalovanou. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 CSP.

3.1. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré nezodpovedá zákonným požiadavkám, je neurčité, nepresvedčivé a absentuje v ňom vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností. Odvolací súd vôbec neodôvodnil, prečo nebral do úvahy celé dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie, ale prihliadol len na jeden znalecký posudok kriminalistického ústavu a na tvrdenie žalovanej, že údajne neprevzala pôžičku od veriteľa. Dovolateľ ďalej konštatoval, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu sú svojvoľné. Nestotožnil sa so záverom, podľa ktorého žalobca neunesol dôkazné bremeno, pričom toto tvrdenie odvolacieho súdu je v rozpore s vykonaným dokazovaním. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že s manželom mali peňažné prostriedky na výstavbu rodinného domu, ktorá teda nebola financovaná zo spornej pôžičky, toto tvrdenie riadne nepreukázala. Žalovaná za celé konanie neuviedla iný finančný zdroj krytia výstavby rodinného domu a hospodárskej budovy v N.. Dovolateľ tiež uviedol, že poukazovanie odvolacieho súdu na dohodu o vyporiadaní BSM z roku 2003 je nepreskúmateľné, keďže v roku 2003 boli uzatvorené dve dohody o vyporiadaní BSM manželov. Napokon žalobca spochybnil aj proces vyhodnocovania dôkazov, keď odvolací súd prihliadol len na znalecký posudok kriminalistického ústavu, závery ktorého nijakým spôsobom neprispeli k presnejšiemu zisteniu skutkového stavu. Na základe toho mal za to, že v danom prípade došlo k porušeniu ústavou garantovaného práva na spravodlivý súdny proces.

3.2. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alternatívne ho zmenil tak, že potvrdí prvoinštančný rozsudok.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že ho považuje za procesne neprípustné a v celom rozsahu za nedôvodne podané. Dovolanie neobsahuje akékoľvek vymedzenie dovolacích dôvodov tak, ako to predpokladá ustanovenie § 420 CSP, resp. § 421 CSP. Nad rámec toho konštatovala, že odvolací súd dostatočným a dôsledným spôsobom riadne zistil skutkový stav, z ktorého vyvodil správne právne závery. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia zároveň považovala za zrozumiteľné, presvedčivé a súladné s ustálenou rozhodovacou praxou. Preto navrhla podané dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. f) CSP.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolateľ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal (i) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, (ii) svojvoľné skutkové závery, (iii) nedostatky v

procesne hodnotenia dôkazov a (iv) nesprávne právne posúdenie.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

16. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, z akých skutkových zistení a úvah vychádzal, keď dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena žalobcu vo vzťahu k tvrdeniu, že došlo k fyzickému zapožičaniu finančných prostriedkov a k ich odovzdaniu žalovanej, čo vyvolalo potrebu zamietnutia žaloby.

16.1. Odvolací súd po zopakovaní dokazovania v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zosumarizoval ustálený skutkový stav, v nadväznosti na čo poukázom na príslušné zákonné ustanovenia a povahu

zmluvy o pôžičke konštatoval, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení. V tejto súvislosti uviedol, že žalovaná poprela žalobcom popísaný skutkový stav, podľa ktorého vtedajším manželom, bratovi a bývalej švagrinej, zapožičal finančné prostriedky. Podľa odvolacieho súdu tak potvrdenie prevzatia finančných prostriedkov mala deklarovať práve predložená zmluva o pôžičke zo dňa 29. júna 1997 a jej podpísanie žalovanou. Odvolací súd následne aplikujúc teóriu dôkazného bremena a bremena tvrdenia jasne konštatoval, že pokiaľ žalobca tvrdil, že podpis na listine predloženej súdu ako dôkaz je pravý (že zmluvu o pôžičke podpísala žalovaná), bolo na ňom, aby jednoznačne tieto tvrdené skutočnosti preukázal. V tomto kontexte však dospel k náležite objasnenému záveru, že ani z jedného znaleckého posudku jednoznačne nevyplývalo, že by podpis na predloženej listine bol podpisom pravým, a teda, že zmluvu o pôžičke podpísala žalovaná. Odvolací súd rozviedol, že bral do úvahy jednak znalecké posudky znalkyne Q. a Y., ktoré uviedli, že podpis je pravdepodobne pravým, tieto však následne boli spochybnené odborným stanoviskom znalkyne M., resp. aj samotnými znalkyňami, ktoré uviedli, že skúmaný podpis patrí medzi ťažšie spracovateľné rukopisy, pretože poskytuje menší počet individuálno-identifikovateľných odchýlok od školskej normy. Podľa odvolacieho súdu navyše tieto závery podporil aj posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ktorý nemohol potvrdiť ani vylúčiť žalovanú ako pisateľku sporného podpisu, avšak uviedol aj záver, že pravdepodobne podpis vyhotovila manželka žalobcu J.. J. Y. Odvolací súd berúc do úvahy tzv. negatívnu dôkaznú teóriu zreteľne konštatoval, že v danom prípade žalovaná tvrdila, že zmluvu nepodpísala, bolo teda na žalobcovi, aby pozitívne preukázal, že zmluva bola uzatvorená so žalovanou. Vo vzťahu k tomu potom odvolací súd dôsledne konfrontoval skutkové závery súdu prvej inštancie, keď podotkol, že pokiaľ súd prvej inštancie odvodzoval poskytnutie pôžičky napr. zo skutočností, že žalovaná vtedy so svojim manželom postavili rekreačný dom a hospodársku budovu a že teda museli si za týmto účelom zapožičať finančné prostriedky, ide len o dohady a špekulácie. Naopak podľa odvolacieho súdu skôr v prospech žalovanej svedčala skutočnosť, že v dohode o vyporiadaní BSM, ktorú uzatvárali vtedajší manželia v roku 2003, vyhlásili, že sú vyporiadané všetky práva a povinnosti vyplývajúce z ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov a tiež z pohľadávok a dlhov vzniknutých počas trvania manželstva. Napokon poukázal na zistenia vyplývajúce z listinných dôkazov, že v roku 1997 manželia zakupovali nehnuteľnosť vo T. U., čo podľa jeho názoru podporilo tvrdenie žalovanej, že stavbu realizovali z vlastných finančných prostriedkov. Konkludujúc uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenia, že došlo k fyzickému zapožičaniu finančných prostriedkov a k ich odovzdaniu.

16.2. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, na základe akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom

konaní (II. ÚS 78/05).

18. Pokiaľ žalobca namietal nesprávnosti v zistenom skutkovom stave a jeho rozpor s vykonaným dokazovaním (v otázke neunesenia dôkazného bremena žalobcom ohľadne odovzdania finančných prostriedkov žalovanej, či preukázania tvrdenia žalovanej o finančnom krytí výstavby rodinného domu), dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade známostnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

19. Dovolací súd k námietke ohľadom selektívneho hodnotenia dostupných dôkazov (preferovanie znaleckého posudku kriminalistického ústavu na úkor ostatných dôkazov) pripomína, že podľa § 191 CSP dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Zároveň je potrebné uviesť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov bez toho, aby z toho plynúce skutkové závery boli svojvoľné či ústavne neudržateľné, nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd pritom pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

19.1. Dovolací súd k namietanej vade v dôkaznom konaní pre úplnosť dodáva, že odvolací súd primerane aplikoval teóriu dôkazného bremena a tzv. negatívnu dôkaznú teóriu. Odvolací súd správne konštatoval, že v danom prípade bremeno tvrdenia i bremeno dôkazné ohľadom pravosti listiny bolo na tom, kto z pravosti listiny pre seba odvodzoval priaznivé právne následky. V posudzovanom prípade bol popretý vznik právneho vzťahu, ktorý by zaväzoval označenú žalovanú k požadovanému plneniu, keď táto tvrdila, že o zmluve o pôžičke nevedela, takúto listinu nikdy nepodpísala. Ak teda žalobca tvrdil, že podpis na listine predloženej súdu ako dôkaz je pravý (že zmluvu o pôžičke podpísala žalovaná), bolo na ňom, aby jednoznačne tieto tvrdené skutočnosti preukázal. Odvolací súd v tomto kontexte náležite konfrontoval závery znaleckých posudkov, resp. odborného stanoviska, pričom sa s riadnym zdôvodnením priklonil k záveru spočívajúcemu v spochybnení pravosti podpisu na predloženej listine. Vychádzajúc tak z nejednoznačných záverov všetkých v konaní skúmaných posudkov a podporne ďalších skutkových zistení vyplývajúcich z vykonaného dokazovania (dohoda o yyporiadaní BSM, kúpa nehnuteľnosti manželmi vo T. U.) dospel k presvedčivému záveru o neunesení dôkazného bremena žalobcu ohľadom zapožičania finančných prostriedkov žalovanej. Také hodnotenie dôkaznej situácie odvolacím súdom je podľa názoru dovolacieho súdu plne súladné so základnými princípmi civilného sporového konania (vyjadrenými v čl. 8, čl. 9 a čl. 15 CSP).

20. Sumarizujúc vyššie uvedené dovolací súd v okolnostiach preskúmvanej veci nezistil ústavnoprávne deficit v rámci zisťovania skutkového stavu veci, odvolací súd po zopakovaní dokazovania postupoval v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Krajský súd pri zisťovaní skutkového stavu rešpektoval ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodol tak, že jeho skutkové a právne

závery nemožno považovať za svojvoľné, neudržateľné, ani prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z tohto hľadiska preto nemožno postupu odvolacieho súdu nič vytknúť a námietky žalobcu preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

21. Z niektorých dovolacích formulácií vyplýva, že dovolateľ namieta v kontexte zmätočnej vady podľa § 420 písm. f) CSP nesprávne (či rozporuplné) právne posúdenie veci. K tomu dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

21.1. V tomto kontexte hodno zdôrazniť, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravyospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súdospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

23. Žalobca ďalej formálne vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

24. Dovolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci vymedziť. Uvedené ustanovenie je nutné vykladať v súvislosti s § 421 ods. 1 CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

25. V preskúmvanej veci však dovolateľ nevymedzil označené dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 tohto právneho predpisu. Dovolateľ totiž v danom prípade ani len nenastolil, nevymedzil, neformuloval, nepomenoval právnu otázku v zmysle predmetných ustanovení a ani neoznačil ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od záverov ktorej sa odvolací súd mal odkloniť, prípadne rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré danú otázku riešia rozdielne. Dovolací súd preto nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia eventuálne mal dovolateľ na mysli. Za týchto okolností dovolací súd nemohol pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný, či odvolací súd. Dovolací súd je v súlade s dispozičnou zásadou viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), vrátane ich obsahového i rozsahového vymedzenia, a z iných, než dovolateľom uplatnených dôvodov, napadnuté rozhodnutie preskúmvateľ nemôže. Preto ak dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP, tak ako sa to stalo aj v prejednávanej veci, tento nedostatok má za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

26. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu v časti, v ktorej namietal vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti

rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 CSP, odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.